

Ecofeminismul

Este crucial să răspundem la întrebarea; cine și de ce poate avea drepturi

Cine poate avea drepturi?

- ▶ Cei care au capacitatea de a raționa (alege, delibera)...vezi recunoașterea raționalității
- ▶ Cei care pot suferi
- ▶ Au ale ființe suflet?
- ▶ Pot ele suferii?
- ▶ Mediul
- ▶ Generațiile viitoare
- ▶ Antropocentrism/Biocentrism
- ▶ Tot ce nu are rațiune nu are autonomie și nu poate să fie scop în sine (vezi discriminările de mai sus)
- ▶ Toate ființele non-umane sunt doar ființe de folos.
- ▶ Putem să fim **despoți** ai lumii naturale.
- ▶ Natura trebuie cunoscută, dominată, controlată și folosită (vezi imagine vânatul)
- ▶ Resursele naturale ne aparțin după bunul plac.
- ▶ **Inceputurile ecologiei și mișcării verzilor: 1962, Rachel Carson: *Primăvara mută (Silent Spring)*.**

Etica centrată pe om (natura nu are valoare în sine, mediul e important doar în măsura în care este util oamenilor),

- ▶ Etica centrată pe animale (individual: ecologia de profunzime sau pe specii)
- ▶ Etica centrată pe viață,
- ▶ Etica totalității: forme de relief, roci sau fosile sunt semnificative din punct de vedere moral.
- ▶ Holism ecologic: semnificative moral biosfera ca întreg și ecosistemele care o compun, însă nu acordă o considerație prea mare animalelor, plantelor luate individual).
- ▶ Ecocentrismul: autentic ecologist
- ▶ Biocentrismul: toate formele de viață au valoare în sine: *ecologia socială*, Murray Bookchin, *ecologia de profunzime (deep ecology)*, Arne Naess și *ecofeminismul* (Val Plumwood).
- ▶ Pozițiile antropocentrice (ambientalismul): o mai bună gestionare a naturii, a resurselor naturale sau a impactului asupra mediului, strategii de mediu (*environmentaliste*. Nu sunt considerate ecologice în sens autentic fiindcă mediul este pur instrumentalizat. Nu are valoare în sine, ci doar pentru noi.

Caracteristici

- ▶ **Asumare a alianței între feminism și ecologie.**
- ▶ Tradițional: un feminism raționalist, accentuând asupra universalității rațiunii și depărtării de „natură”, pentru că asocierea simbolică femeie-natură a concurat la inferiorizarea femeilor
- ▶ **Sexismul și speciismul** au baze comune și o logică asemănătoare a dominării și aservirii femeilor și naturii. Ele se bazează pe androcentrism și antropocentrism.
- ▶ Progresul a fost înțeles în tradiția occidentală ca luare în stăpânire a „naturii” de către „rațiune” (inclusiv în sensul colonizării „barbarilor” și „sălbaticilor”, precum și a femeilor ca femei, candidate predilecte la asocierea simbolică cu natura).
- ▶ Ecofeminismul asumă alianța între feminism și ecologie tocmai prin faptul că socotește indisolubil legate ideologiile dominării femeilor și naturii. **Natura a fost feminizată iar femeile au fost naturalizate.**
- ▶ **Reprezentante principale: Karren Warren, Val Plumwood, Chris Cuomo**

-
- ▶ Mulți teoreticieni (teologi, filosofi, politologi) au comparat adesea femeile cu animalele socotind că ele sunt mai departe de rațiune și mai aproape de condiția animală.
 - ▶ Această apropiere a fost făcută în baza faptului că femeile au mai multe experiențe naturale decât bărbații: **sarcina, nașterea, alăptarea**. Toate aceste experiențe, **într-o perspectivă misogină, sunt văzute ca dezavantaje pentru femei, ca o piedică în calea umanității lor depline.**
 - ▶ Experiențele naturale diferite ale femeilor au fost invocate ca argumente pentru ținerea lor departe de puterea de a face norme și legi și de cea de a teoretiza și crea discurs public.

-
- ▶ Femeile nu sunt mai jos decât bărbații fiindcă sunt feminine, ci fiindcă atingerea lor cu alte specii este mai extinsă: **"femeia e un animal violent și incontrolabil" (Cato); "e un animal și nu chiar de cea mai înaltă ordine" (Burke); "e ceva de același grad cu maimuțele" (Swift)** etc. Aceste asemănări duc femeile în situația de a fi feminine (a se citi "naturale", "emotive", "slabe" etc.).
 - ▶ Feminitatea devine puntea simbolică de legătură dintre noi și țărâmul celălalt (de jos), în timp ce masculinitatea înțeleasă ca raționalitate devine puntea simbolică de legătură între noi și țărâmul celălalt (de sus)"

▶ **Raționament pentru sexism:**

A1. Femeile sunt identificate cu natura și fizicul, bărbații sunt identificați cu umanitatea și mentalul.

- ▶ A2. Orice e identificat cu natura și fizicul este inferior oricui este identificat cu umanitatea și mentalul.
- ▶ A3. Prin urmare, femeile sunt inferioare bărbaților.
- ▶ A4. Oricare ar fi X și Y, dacă X e superior lui Y, atunci Y îl subordonează pe Y în mod justificat.

▶ **A5. Bărbații își subordonează femeile în mod justificat**

Naturism (în particular, pentru **speciism**):

- ▶ B1. Oamenii au posibilitatea de a-și schimba conștient comunitatea, pe când alte specii nu.
- ▶ B2. Cine are capacitatea de la B1 e superior moral oricui nu o are.
- ▶ B3. Prin urmare, oamenii sunt moral superiori altor specii
- ▶ B4. Oricare ar fi X și Y, dacă X e superior lui Y, el e moral justificat să-l subordoneze pe Y.
- ▶ B5. Deci oamenii au justificarea morală să subordoneze alte specii

-
- ▶ Perspectivele ecofeministe în analiza efectelor colonizării și în abordarea problemelor **suprapopulației**:
 - ▶ Perspective malthusiene consideră că **suprapopulația este un sindrom pentru comunitățile subdezvoltate, mai puțin raționale, incapabile de planning familial**. Mai mult, responsabile de creșterea populației par să fie direct **femeile care „se înmulțesc” necontrolat**.
 - ▶ Un astfel de argument este adesea însoțit de atitudini rasiste. În România o abordare de acest gen se referă cel mai adesea la comunitatea roma tradițională.
 - ▶ Ecofemiști: suprapopulația este un fenomen caracteristic celor mai patriarhale comunități. **Înmulțirea necontrolată se produce acolo unde femeile nu dispun de controlul propriilor facultăți reproductive și sunt obligate să se supună unor reguli care le interzic adesea și contracepția și avortul**

În România

- ▶ S-a dezvoltat mai degrabă în sfera cercetării
- ▶ Mișcările feministe sunt aliate stabile și semnificative ale celor ecologiste (vezi protestele împotriva exploatării cu cianuri la Roșia Montană).